

به ناوی خوای بهخشندو میهرهبان
به ناوی گلهوه

نهنجومه‌نی نیشتمانی کوردستان - عیراق

زماره‌ی ده‌ره‌تیان: ۵

روزی ده‌ره‌تیان: ۲۰۰۲/۴/۲۵

وتنمده کی ترجممه کراوی دقه عمره سیمه کده

پشت به حوكمه کانی برگه (۱) ای مداده‌ی (۵۶) و مداده‌ی (۵۳) له یاسای زماره (۱) هه‌موارکراوی سالی (۱۹۹۲) او، له‌سمر داوای نهنجومه‌نی و هزیران و نه و یاساکاریبهش که نهنجومه‌نی نیشتمانی کوردستانی - عیراق له دانیشتنی ناسایی زماره (۱۱) ای روزی (۲۰۰۲/۴/۲۴) یدا نهنجامی داوه و، به‌پیی نه و ده‌سلا‌لاتهش که برگه (۲) ای مداده‌ی دووه‌می یاسای زماره (۱۰) ای سالی ۱۹۹۷ پیمانی داوه، برباری ده‌ره‌تیانی نه و یاسایی خوارده‌مان دا:

یاسای زماره (۵) ای سالی ۲۰۰۲

یاسای یه‌کم هه‌موارکدنی یاسای زماره (۱۸) ای سالی (۱۹۹۹) ای
سندوقي خانه‌نشینی پاریزه‌رانی هرتمی کوردستانی - عیراق

مداده‌ی یه‌کم:

مداده‌ی (۳) له یاساکه پوچه‌ل ده‌کرته و نه‌مهی خوارده‌ه لجه‌گای داده‌نری:

۱- دهسته‌ی سندوق له سئ نهندامی نه‌سلی و سئ نهندامی یه‌ده‌گ پیک دیت. نهوانه سوئنه‌رایه‌تی هه‌ریه‌ک له وه‌زاره‌تی دادو وه‌زاره‌تی دارایی و نابوری و سه‌ندیکای پاریزه‌ران ده‌کمن.

۲- نوئنه‌ری وه‌زاره‌تی داد سه‌رکایه‌تی دهسته‌که ده‌کاو، له‌بهردهم دادگاکان و دایه‌ره‌کانی دیکه‌دا نوئنه‌رایه‌تی سندوقه‌که‌ش ده‌کات.

۳- وه‌زاره‌تی داد نهندامی نه‌سلی و نهندامی یه‌ده‌گ له دادوه‌ره پله یه‌که‌کان ده‌پالیوی. وه‌زاره‌تی دارایی و نابوری نهندامی نه‌سلی و نهندامی یه‌ده‌گ له و فرمانبه‌رانه‌ی خوی هه‌لده‌بزیری که پله‌یان له پله‌ی به‌ریوه‌به‌ر که‌متر نیبیه و، سه‌ندیکای پاریزه‌رانیش نهندامی نه‌سلی و نهندامی یه‌ده‌گ له پاریزه‌ره راویزکاره‌کان ده‌پالیوی.

۴- وه‌زاره‌تی دارایی و نابوری نهندامه ناوبر اووه‌کانی دهسته‌که که له برگه (۳) ای نه و مداده‌یدا هاتووه، بؤ ماوه‌ی سالیک داده‌مه‌زرتینی و تازه‌کردن‌ه و شیان له باردا هه‌یه.

ماددهی دووهم:

برگه (۳) له ماددهی (۵) ای یاساکه هه موار ده کری و ، بهم شیوه‌دیهی خوارده ده

ده خوتت ریته و ده:

۳ - (۱۵٪) ای نه و مزوکریهی به پاریزه دددره له و ده عوايانهدا که لیرنهی

به شکردنی ددعواکان به پنی یاسای پاریزه رایه تی پیتی ده سپتری.

ماددهی سییه‌م:

برگه (۱) الله (دووهم) ای ماددهی شهشی یاساکه پوچه دکریتمو ده نهمهی خوارده له

جیگای داده‌نری:

یه‌که‌م: نابونهی به‌شداربونی سالانه له پاریزه‌ران به پنی ماودی تومار کردن‌که‌یان

بهم شیوه‌دیهی خوارده و در دگیری:

ا - (۱۵۰) سه‌دو په‌نجا دینار نه‌گهر (۳) سنت سال به‌سهر تومار کردن‌که‌یدا تیپه‌ریبی.

ب - (۲۰۰) دووسمه دینار نه‌گهر (۳) سنت سال به‌سهر تومار کردن‌که‌یدا تیپه‌ریبی.

ج - (۲۵۰) دووسمه دو په‌نجا دینار نه‌گهر پینچ سال به‌سهر تومار کردن‌یدا تیپه‌ریبی.

د - (۳۰۰) سنت سه‌دو دینار نه‌گهر ده سال به‌سهر تومار کردن‌یدا تیپه‌ریبی.

ه - (۳۵۰) سنت سه‌دو په‌نجا دینار نه‌گهر پازده سال به‌سهر تومار کردن‌یدا تیپه‌ریبی.

و - (۴۰۰) چوارسمه دینار نه‌گهر بیست سال به‌سهر تومار کردن‌یدا تیپه‌ریبی.

- به‌ندی (سییه‌م) الله ماددهی شهشم هه موار ده کری و بهم شیوه‌دیهی خوارده ده

ده خوتت ریته و ده:

دووهم: پاریزه‌ر نابونهی سالی پیتسووی به‌شداربونی سندوق به‌یه‌ک جار له‌ماودی

مانگی کانونی دووهمی هه موو سالیکدا ده دات.

خو نه‌گهر، هات و ، له‌کات و و دختی دواکه‌وت و نه‌یدا، نهود له و بار ددا

ریزه‌دی (۵٪) له‌سهدادا په‌نجای نابونهی به‌شداربونی سالانهی له‌سهر زیاد ده کری.

- به‌ندی (حموتم) ای هه‌مان مادده له یاساکه هه موار ده کری و بهم شیوه‌دیهی خوارده ده

داده‌ریز ریته و ده:

سییه‌م: پی‌بیسته له‌سهر دایه‌رد رسماًیه کان و شه‌خسه مه‌عنه‌ویه کان ریزه‌دی

بریاردراوی یاسایی له مزوکری پاریزه دابشکتین و یه‌کسمر هه‌والهی سندوقه که‌ی
بکمن.

ماددهی چوارم:

ماددهی (۲۱) له یاساکه هەمواردهکرئ و نەمەی خوارەوە لەجىڭىاي دادەنرى:

بەددر لە حۆكمەكانى ماددهگەلى رابوردوو ، دىستە نەمانەي خوارەودش دەدات:

۱- مۇوچەی مانگانە كە لە (۵۰۰) دىنار كەمتر نەبىن بۆ خاوخىزانى نەو پارىزەرانەي كە بەھۆى براشقى رىزكارىخوازى كورددوه شەھيدبۇون.

۲- مۇوچەی مانگانە كە لە (۲۵۰) دووسەدو پەنجما دىنار كەمتر نەبىن بۆ خاوخىزانى نەو پارىزەرانەي كە دواي دىست بەرداربۇونى دەسەلاتى مەركەزى لە بەرىيەتىنى كوردىستان واتا دواي /۲۳ ۱۹۹۱/۱۰ مىردوون تا دەرچۈونى ياساى زىمارە (۱۸) اى سالى (۱۹۹۹) اى سندوقى خانەنىشىنى پارىزەران.

ماددهى پىتىجمە:

ماددهى (۲۴) له یاساکە پۇوچەل دەكىرىتەوە.

ماددهى شەشم:

ۋەزارەتى دارايىي ونابۇرۇي بۆى ھەيە رىتمايىي پېتىپست بۆ ساناكىرىنى بەركارخىستىنى حۆكمەكانى نەم ياساىيە دەربەيىن.

ماددهى حەوتەم:

پېتىپستە نەنجومەنلى و دىزىران حۆكمەكانى نەم ياساىيە بخەنە بەركار.

ماددهى ھەشتەم:

نەم ياساىيە لە رۆزى بلاوكىرىنەوە لە (وەقايىعى كوردىستان)دا، دەخرىتە بەركار.

**د. رۆز نورى شاوهيس
سەرۆكى نەنجومەنلى نىشىتمانىي
كوردىستانى - عىراق**

هۆکاره زهروره کانی یەکم هەموارکردنی یاسای ژماره (۱۸) ای سالی (۱۹۹۹) ای سندوقی خانه نشینی پاریزه رانی هەریمی کوردستانی - عێراق

لەبەر نەوەی دەقە کانی یاسای ژماره (۱۸) ای سالی (۱۹۹۹) ای سندوقی خانه نشینی پاریزه رانی هەریمی کوردستانی عێراق کە لە رۆژی بلاوکردنەوە لە رۆژنامەی ژماره (۵۷) ای رۆژی ۲۱/۱۲/۱۹۹۵ (پەرلەمان) دا خرا ببوو بەرکار ھەندی حۆكمی تیدا نەبوو کە نەوە ببوو لە ماودی کار پیتکردنیدا ھەستی پى کرا، لەبەر نەوە پیتویستی بەوە ببوو کە دووبارە چاوی پیتدا بخشیتریتەوە، نەخاسمه ھەندی حۆكمی تایبەت بە ماودی رەفتەنی (الفترة الانتقالية) سندوقی خانه نشینی پاریزه ران کە پیتویست ناکات بیتەنەوە، جگە لەوە، لە پیتناوی بەرزکردنەوە سەمویەی ژیاری و کۆمەلايەتی و تەندروستی و وەدبەیتەنائی زەمانەتی خانە نیشینی پاریزه راندا لە کاتی ژیانی خۆباز و بۆ خاوخیزانیان پاش مردنی خۆباز، هەر دهاش بۆ ریزگرتن لەو پاریزه رانەش کە خوبنی خۆباز بەخت کردو لە پیتناوی بزاڤی رزگاری خوازی کوردا شەھیدبۈون و، بۆ بەھیز کردنی توانستی سندوقی خانە نیشینی پاریزه ران و کاراتر کردنی رۆلی سندوقە کەو، تا وەزارەتی دادیش لە رییکخستنی دەستەی سندوقە کەدا رۆلی خۆی بییەنی و نەركى سەرۆکایەتی دەستە کە بە دادو دری پلهی یەکم بسییری، لەبەر نەوانە پیتویست و ابۇو نەم یاساکارییە نەنجام بدریت.